

Propyleus

Treball final de grau

Serra Garrido, Núria

NIUB 14897142

Tutor: Carroggio de Molina, Alberto

Curs 2013/ 2014

Universitat de Barcelona/ Facultat de Belles Arts

Índex

Abstract	2
Memòria	3
Introducció	4
Contingut	5
Justificació	5
Continguts de referència:	5
Treball de gravat	5
Treball sobre El llibre de les Bèsties de Ramon Llull	7
Procés de creació	8
Resultats finals	21
Annexos	34
Anotacions sobre el text de referència	34
Esbossos	48
Línia dibuixos DIN-A3	56
Imatges de referència	59
Bibliografia gràfica	64
Bibliografia	67

Abstract

The main purpose of the project is the creation of elements and places related to ancient myths of Mediterranean culture, that begins with the reinterpretation of present environments in works of different poets, making graphical work using the ancient cultural corpus as inspiration for it. And then, extracting from this material the elements of a new work.

The use of cultural materials that prevails in a precarious state nowadays is one of the distinctive features of the project. In spite of being in our behaviour base and way to see the world, modernity has marginalized the sources of our own culture as people's education sources.

Going from my own experience of discovering this literary works, often rarely known and dispensable for young people's interests, I realize the past literary corpus contribution of its evocation capacity of images, the amount of reinterpretations that people can do, and I think these elements are rich from the plastic point of view.

The idea of the project goes inseparably related to the way to deal with this work, considering that I want to do the classic story reinterpretation through using and combining the new technologies with graphic production tools that are more traditional.

Memòria

La idea principal del projecte Treball Final de Grau seria la **creació d'espais i elements associats a antics mites de la cultura mediterrània, que parteix d'una reinterpretació d'entorns presents als textos dels poetes clàssics**, a través d'una obra gràfica que, tot aprofitant com a inspiració el corpus cultural antic, extregui d'aquest material els elements d'una obra nova.

Una de les particularitats del projecte té a veure amb **l'ús de materials culturals que perviuen de manera precària en la societat actual**, tot i estar a la base dels nostres comportaments i la nostra manera de veure el món, perquè la modernitat ha bandejat les fonts de la pròpia cultura com a continguts de culturització de la gent.

Partint de la meva experiència de descoberta d'aquests textos, sovint poc coneguts i prescindibles pel que fa a l'interès de la gent jove, m'adono de la capacitat d'evocació d'imatges que aporta el corpus literari del passat, de la quantitat de reinterpretacions que se'n poden fer, i penso que **són elements rics des del punt de vista plàstic**.

La idea del projecte (el què) aniria indistriablement associada a la manera d'abordar el treball (el com), ja que **la reinterpretació de la narració clàssica** es vol fer a través de **la combinació de l'ús de noves tecnologies amb eines de caire més tradicional de producció gràfica**.

Introducció

*"A partir d'ara, reina Medbh,
ens disposem a oblidar-te"*

MERLÍN (1998)(1)

Les obres dels autors clàssics van desaparèixer a l'Edat Mitjana de l'abast de la gent. Potser estem, sense saber-ho, fabricant una nova Edat Mitjana del pensament en la qual el coneixement associat a les Humanitats es sacrifica en els altars del déu de les noves tecnologies amb la finalitat de contribuir a l'aparició una realitat sofisticadament digital, buida de recursos humanístics i referents culturals, malgrat que el miratge creat per la infinitud de la xarxa ens porti a pensar que tot és al nostre abast.

Hi ha qui pensa que el passat és un estadi superat que no ens aporta res. Aquest prejudici contribueix a generar una situació de "peix que es mossega la cua": si el passat no ens aporta res, perquè ja ha acomplert la seva funció i ha desaparegut, no cal que ens hi capfiquem: anem tirant endavant, sense girar la mirada, no fos cas que quedéssim convertits en estàtues de sal, i, quan més mirem endavant sense mirar endarrere, més abocats estem a haver d'anar partint de zero cada vegada. El bandejament del passat ens empobreix.

En una societat que viu de la immediatesa i en la qual la formació humanística ha estat relegada al paper residual i la desaparició (2), reivindicar la contemporaneïtat d'obres com l'Odissea d'Homer i la interpretació artística inspirada en el seu contingut pot ser vist poc menys que com un disbarat, però és aquesta condició d'element mític d'un llegat cultural que es bandeja, allò que la fa interessant des del punt de vista de la recreació.

Contingut

El treball consisteix en la realització d'un conjunt de sis dibuixos inspirats per escenes del llibre de l'Odissea d'Homer.

Justificació

M'interessa aprendre del passat i del present.

En primer lloc he escollit treballar sobre aquesta obra per la quantitat i varietat d'imatges interessants que s'extreuen de la seva lectura i també perquè em permet aprendre i recrear, des del punt de vista del dibuix, temes que estan a la base de la nostra cultura.

M'agrada pensar que el present ens regala eines d'expressió gràfica que milloren les condicions a partir de les quals l'artista pot expressar-se amb una varietat molt gran de recursos tècnics, que ajuden a l'elaboració d'una obra personal i que també aquests mitjans poden ser vehicle de difusió de l'obra feta, com un altre camí per arribar a la gent i donar a conèixer el que fas.

Parteixo de la convicció que, per poder crear, primer cal fer un treball de documentació el més complet possible sobre allò que intentes expressar i, en aquest cas, llegir l'obra d'Homer és fer un exercici privilegiat (molts el qualificarien de pèrdua de temps) i fascinant (per la qualitat literària d'un text ben traduït per Carles Riba), que aporta energia creativa i múltiples possibilitats per al desenvolupament d'obra gràfica. També de la convicció que el domini de les tècniques que possibiliten l'expressió artística, tant les noves tecnologies com les més tradicionals, la barreja de mitjans a l'abast, pot suposar un avantatge molt interessant des del punt de vista de la creació plàstica quan un no es vol tancar cap porta pel que fa a l'expressió de les seves idees amb la màxima llibertat possible.

Entenc, en relació al tema triat, que la condició d'obra antiga pot ser un factor positiu ja que, actualment, hi ha molta gent que en té un coneixement precari o gairebé nul i aquest fet podria conferir a l'obra un valor addicional en el sentit que permetria "descobrir" referents culturals "inèdits".

Continguts de referència:

Treball de gravat

Vaig elaborar un projecte conformat per sis planxes de coure de dimensions 25 x 16,5 cm, i 28 x 19,5 cm.

El tema del qual vaig voler partir per fer el treball està relacionat amb la mitologia, amb personatges que, quan hom llegeix als llibres les descripcions que se'n fan, no deixen de produir reaccions de rebuig, de por, de fàstic. Éssers fantàstics que provenen de les històries populars i ancestrals de les cultures d'arreu d'Europa, cadascuna amb les seues relats particulars, però amb un punt de contacte: la por a allò que és diferent. La por duu a la cautela, la prevenció, a la paràlisi que frena l'actitud natural de les persones i és precisament aquest l'objectiu que persegueixen els relats populars, controlar les masses a través del temor.

Tenint present aquesta idea, vaig voler girar-la: en comptes de representar uns individus repulsius, he optat per representar-los, a través d'un disseny il·lustratiu i senzill, amb aspecte més humà i fent-los simpàtics i propers.

Treball sobre el Llibre de les Bèsties de Ramon Llull

Projecte conformat per sis dibuixos de dimensions 29,7 x 42 realitzat amb tècniques mixtes del medi tradicional i el digital, basada en l'obra de Ramon Llull que relata les conspiracions de poder de la guineu, Na Renard, que són el reflex de les relacions de poder que es donen entre els estaments socials de l'època, tots ells obra de déu en la mesura en que aquest ordena la naturalesa de tot el que hi ha sobre la Terra, i infereix harmonia a les relacions que s'estableixen a partir de la condició de cadascú, així, el creient se sap part d'un tot que aconsegueix la funció que déu li ha reservat i roman fidel al seu destí com una manera de servir déu. Les maquinacions de Na Renard, intentant escapar en tot moment al destí reservat a la seva condició, acaben malament, no pas perquè ella no hagi fet de tot i més per fugir-ne, sinó perquè inexorablement la seva sort ja estava dictada molt abans que ella es decidís a actuar per canviar-la a millor. Llull parteix de la idea que, per voluntat divina, cada individu està destinat a ocupar una posició en l'entramat social i a no poder modificar el seu destí i, si fan l'intent de canviar-lo, acabaran sent retornats al seu paper, que és l'atorgat per déu a la seva condició.

La combinació de tècniques emprades per realitzar aquesta sèrie serveix de precedent estètic a la manera d'elaborar el plantejament de la sèrie gràfica que constitueix el Treball Final de Grau.

Procés de creació

Com s'ha desenvolupat l'obra. Metodologia.

Els sis dibuixos que conformen el treball han estat desenvolupats seguint el procés que s'explica a continuació:

1-Recerca d'informació. Lectura del llibre L'Odissea.

Determinació de l'espai concret de recerca d'informació per crear posteriorment la sèrie de dibuixos del treball final de grau.

L'objecte de la cerca es centrarà inicialment en llegir l'Odissea d'Homer i, extreure informació de fragments interessants que puguin inspirar la creació d'obra gràfica.

2-Consideració d'idees per a escenes i imatges.

A mesura que s'avança en la lectura, es va prenent nota de tots els fragments, personatges, escenes o cites textuais que es poden tenir en consideració com a punt de partida de la creació artística. (2)

3 -Selecció d'imatges i paràgrafs concrets.

Un cop finalitzada la lectura i l'anotació d'informació, es fa una selecció de les 7-8 escenes més interessants, que serviran com a base per la realització dels dibuixos que formaran part de l'obra.

4 -Croquis/esbossos. Primeres idees. Esbossos a llapis. Selecció entre les diverses composicions pensades per cada proposta. Esbossos A5 format Photoshop.

Es comencen a fer uns quants croquis de composició a llapis amb les primeres idees que sorgeixen a l'hora d'interpretar les paraules de les escenes. Es tracta de veure diferents opcions de distribució dels elements que apareixeran sobre el pla en cada una de les peces gràfiques que conformaran la sèrie. Paral·lelament es realitzen també esbossos més

elaborats en Photoshop per acabar de decidir amb quin enquadrament s'acabaran realitzant els dibuixos. (3)

5- Adequació de l'obra al temps. Reducció de dibuixos.

Un cop planificats com seran els 7-8 dibuixos, per recomanació del tutor atès el temps de lliurament que disposem, es redueix el nombre de dibuixos a presentar.

6- 2a selecció (6 dibuixos).

Dels 7-8 dibuixos que es tenia pensat fer inicialment, se'n fa una selecció de 6.

8- Realització dibuixos definitius en format DIN-A3.

Posteriorment, es comencen a fer els dibuixos definitius en format DIN-A3 utilitzant per una banda materials tradicionals per elaborar la part lineal, primer fent les línies a llapis i després passant-les a tinta. Per ser a continuació fotografiades i digitalitzades.

Un cop a l'ordinador, les fotografies es manipulen amb Photoshop tocant els paràmetres per aconseguir que la línia i el suport, el full, es vegin tan contrastats com sigui possible, intentant de reduir tots els altres valors, aconseguint ressaltar la línia negra del dibuix respecte del fons blanc. (4)

Seguidament, tenint de referència les composicions fotografiades, es comencen a crear els volums dels elements que apareixen a les escenes, les llums i les ombres amb pinzells del Photoshop, combinant diferents tipus de capes, fent-ne un ús més continuat d'unes i un ús més reduït d'unes altres: (normal, softlight, hardlight, "multiply", overlay, divide i color) utilitzant capes de màscara i diferents nivells de transparència.

Utilitzant les capes de color i seleccionant una gamma de color reduïda, es pretén fer ús del color com a transició entre els diversos dibuixos, seguint un ordre de més terra a més fred. D'aquesta manera, es vol establir un ordre visual en la seqüència – quin és el punt d'inici (A) i com arriba fins al final (B).

Seguidament s'escanegen trossos de paper Canson estripats perquè els marges quedin amb una textura irregular. A continuació s'incorpora text a les obres gràfiques, per indicar el fragment de l'escena literària de la qual ha sorgit el dibuix.

D'aquesta manera es pretén simular que el dibuix està esqueixat i que, per darrere, hi ha el text que és d'on ha sorgit la idea de l'obra que ha fet traslladar les paraules a imatges.

9- Seqüència de l'elaboració dels dibuixos en la qual es pot observar el procés que s'ha seguit.

Part tradicional : línia llapis- tinta- fotografia- digitalització.

Començant a esbossar la composició.

Definint les figures.

Fotografiar el dibuix prèviament passat a tinta i digitalitzar la imatge.

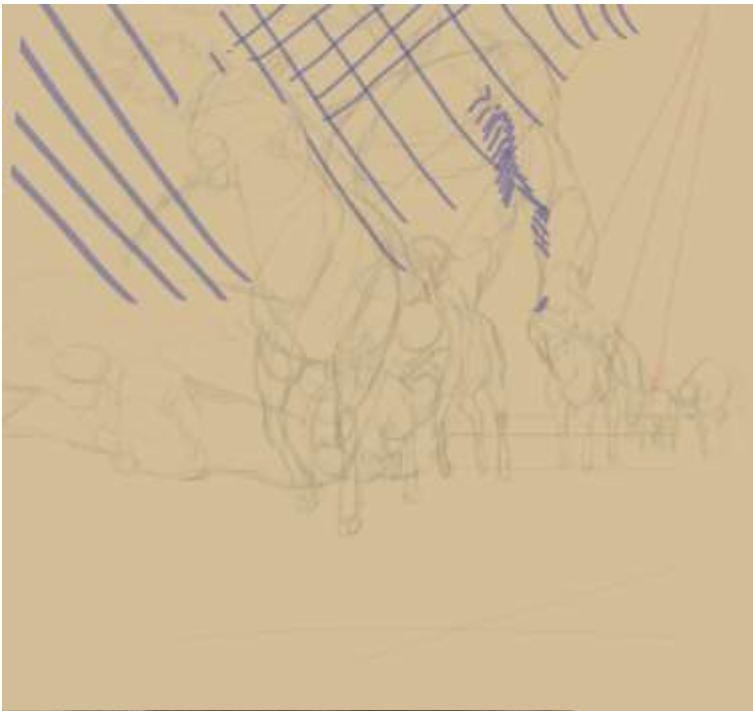
Part digital: volums/llums/ombres.

Es crea un nou document al Photoshop (.psd) i es comença a treballar.

De nou, tenint de referència la imatge anterior, es fa un esbós dels objectes per tenir en compte les parts que no s'aprecien en el dibuix fotografiat, per comoditat a l'hora de treballar.

Es determina de manera esquemàtica per on aniran la llum i les ombres.

Es comencen a posar diferents tons a les diverses parts que configuren el dibuix.

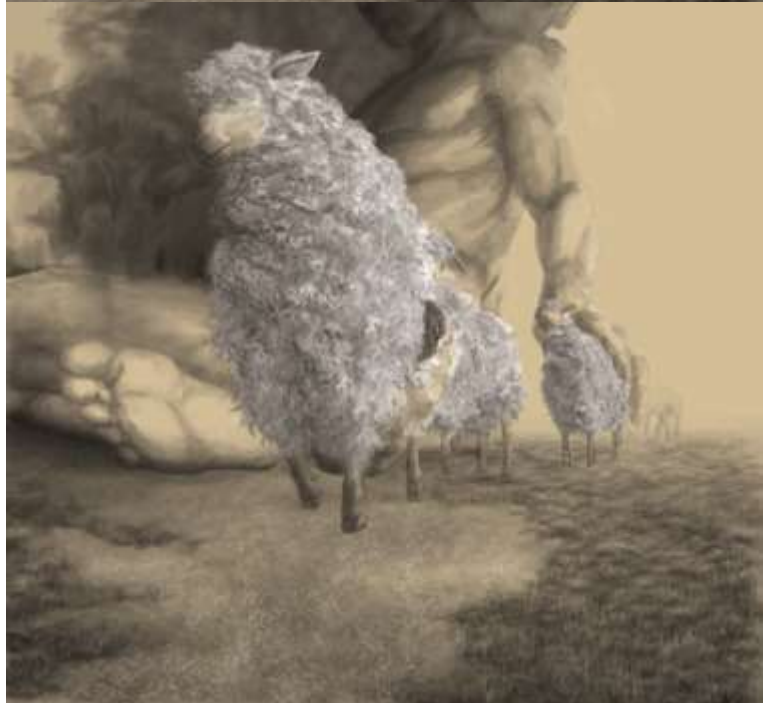

Es continuen posant tonalitats més clares i fosques per anar definit els elements. Es combinen pinzells diferents per crear textures del terra. Es defineixen els caps i cossos de les ovelles i del cos que penja.

Primer s'intenta de recobrir les ovelles de llana però no s'està conforme amb el resultat. Es rectifica l'aparença de la llana que cobreixen les ovelles i, tot utilitzant com a base dels límits dels contorns de la llana, es van definint flocs de pèl al llarg i a l'ample de la primera ovel·la.

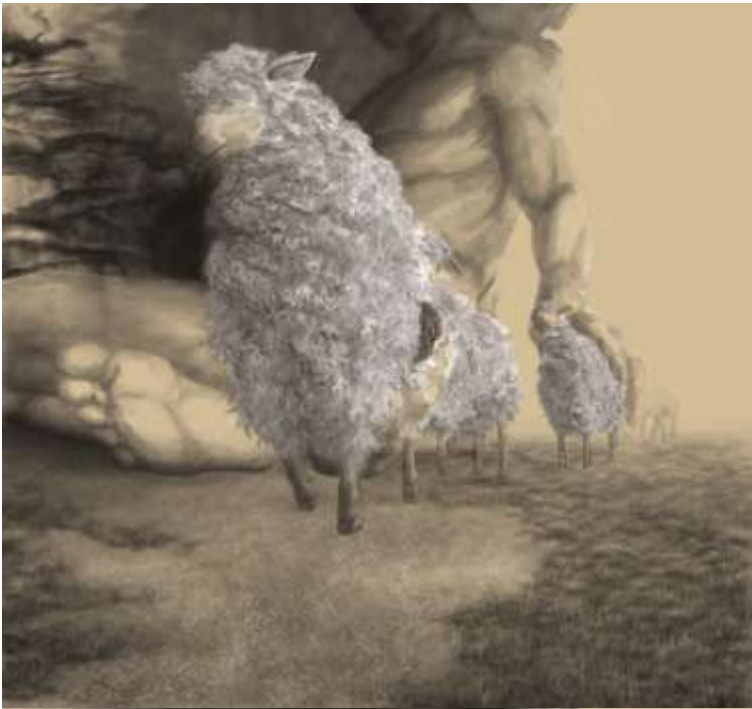
S'acaba de definir la llana de la primera i es fa el mateix amb les altres dues. S'incorpora cabell al cap del personatge que va penjat.

Es comença a treballar la paret del fons de la imatge.

Es continuen fent volums a la paret de la cova.

Es rectifica la forma de les roques i s'intenta de trencar la forma circular amb línies transversals.

S'acaba de treballar les formes, el texturat i les ombres de la paret.

S'acaba el modelat del ciclop i es pinten textures prenent que l'efecte sigui d'esquerdat a la zona del terra en front de la primera ovella.

Llum que incideix sobre objectes utilitzant capa soft light al 17 % d'opacitat.

Ombres dels objectes i definició de la zona del cel.

Integració de la línia de la foto digitalitzada en algunes zones amb diferents intensitats. S'afegeix un degradat de color des de colors terra a blancs utilitzant una capa en mode color al 60% de la seva opacitat.

S'escanegen trossos de papers Canson estripats i s'adjunten a la imatge, incorporant-hi el text. Per acabar, es segueix el consell del tutor de realitzar una petita correcció, afegint més contrast a la zona inferior del cabell del personatge que penja per tal que no es vegi tan enganxada a l'ovella i, al mateix temps, conferir-li més sensació de volum al cap.

Part manual

Es comença a realitzar el croquis del dibuix.

Es continua desenvolupant l'esbós fins acabar-lo.

Es ressegueix la línia, es fotografia i es digitalitza per continuar treballant a l'ordinador les altres fases del dibuix.

Part digital

Es canvia el tipus de capa, passa de normal a “multiply” (d’aquesta manera, com a resultat obtenim que tota la zona de la imatge que es veu de color blanc, passi a ser transparent, aconseguint que només es vegin les línies negres del dibuix).

En una altra capa, es fa un degradat de blanc a blau com a colors predominants en l’escena.

Es comencen a fet volums amb gamma de grisos.

Aplicant més transparències de grisos, es segueixen formant volums.

Es continuen afegint tonalitats fosques per definir més les faccions de la cara, com ara els llavis i els contorns dels ulls.

Pintant els pèls de les celles.

Incidència de la llum a diferents punts de la cara i els contorns de la imatge utilitzant una capa "soft light".

S'afegeixen més negres amb una capa "multiply" al 48% d'opacitat.

Emprant una altra capa "soft light" al 45% de la seva opacitat, es pinten blancs molt poc insinuats a la còrnia dels ulls.

Amb diferents tipus de pinzells s'intenta crear un texturat per la zona menys definida de la imatge que rodeja la part de la cara. Utilitzant diversos tipus de capa ("linear burn, overlay, color, normal" i "soft light").

Es continuen fent textures amb pinzellades blanques, amb una capa "hard light".

S'il·lumina més a la zona del front i les galtes utilitzant una capa "overlay".

Es continuen afegint textures amb els pinzells.

Es defineixen les pestanyes fent servir una capa normal.

Amb una capa "overlay", s'afegeixen pinzellades en algunes zones de la cara imitant els porus de la pell.

Es passa a integrar textures d'una superfície nevada, amb capes "overlay" i "multiply", de manera insinuada utilitzant màscares i els pinzells per aconseguir l'efecte desitjat.

Utilitzant una capa "divide" s'intenta, amb les pinzellades, crear una incisió a la galta dreta de la cara seguint la trajectòria de la llàgrima que es dibuixarà posteriorment.

Es continuen treballant els marges de la incisió amb tonalitats blanques/ clares dins una capa "soft light".

Es pinta, a la part inferior i superior de la incisió, la llàgrima regalimant utilitzant diverses capes ("divide" i "soft light" i, per la lluentor de la llàgrima dins l'ull, es pinta a partir d'una capa "overlay").

S'afegeixen textures de superfícies de neu insinuades utilitzant màscares i pinzellades per integrar-les.

Selecció de la capa on es troba la línia digitalitzada de la capa que apareix a la tercera i quarta imatges del procés i a continuació es baixa el nivell d'opacitat d'aquesta a un 32%. A partir de màscares i pinzellades amb diferents graus de transparència, es deixen entreveure les parts desitjades per integrar-les a la part dels volums del dibuix.

S'escanegen trossos de paper Canson estripats.

Posteriorment, s'integra a la imatge.

Per últim, s'afegeix el text i, utilitzant una màscara, s'oculten les parts que no interessa mostrar a partir de pinzellades. Com a resultat, totes les zones de la màscara on s'han pintat, quedaran transparents. La informació de la capa del text continua essent allà, no s'ha eliminat, simplement s'ha ocultat.

RESULTATS FINALS

"...I l'amo, de males angoixes / trist, va anar temptant l'espatlla de tots els moltons,".

Vol.2, pàg.22.

Interpretació personal de l'escena en que Ulisses i alguns dels seus companys intenten escapar de la cova del ciclop, un cop l'han deixat cec, anant subjectats de la llarga llana de l'abdomen de les ovelles, per tal que no els descobreixi quan palpa el llom dels ovins amb la mà.(mides: 29,7x 42 cm, tècnica mixta, tinta i Photoshop)

χέρη ψάλλει· και πάλι μέγα κτύπος θύραση
 αὐτός δ' εἶνι πορθεῖ καὶ θέσ' ἄγχι περὶ σῆμα
 εἰ τινα ποίημι· βίαια γὰρ βίος ἀχέοντα θυρήσθε
 οὐδ' ἄλλως κοίτη· κλέψας ἐνὶ φρεσὶ νύκτωρ εἶναι
 φθάρω μὲν· ἄνθρωποι δ' ἄνθρωποι, ὅπως οὐκ ἀριστα γένοιτο

τρεῖς δὲ ἑκατὰ φησὶ· τρεῖς ἴσθον· τοῦτο ἐπινοή-
 θηκεῖς γὰρ ἐνὶ μύθῳ· οὐκ ἀριστα ἀνάντων
 τοῦ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, λατρεῖν αὐτοῦ γαστέρος· εὐνοεῖται
 κείνην αὐτοῦ χερσὶν εὐχοῖται θεοπέμπειν
 435 κλημενὸς ἀπρεφὸς ἐκείνην τελέθει· θεμὸν
 ὡς γὰρ μὲν στενοῦ γαστρός· ἐπινοήθειν ἴσθον

οὐθόρα γὰρ σφισσάειντο· ἀμὲν δ' ἀδύναται λαθεῖν
 χεῖρα· ἄνεκός· κείνην ὅσον ἀνεμάξω· νύκτωρ
 ὄραθ' ἴσθον· ἀνὰ τὸ ὄραθ' ἴσθον· οὐκ ἀνοήτων
 ὡς οὐκ ἐπὶ ἐπὶ τῶν ἀνάντων ἀπρεφὸς ὄραθ' ἴσθον
 ὁσπαστὸς ἀπρεφὸς ἡμῶν· ὄραθ' ἴσθον

Κλημενὸς δὲ στενοῦ γαστρός· καὶ ἡμῶν ὄραθ' ἴσθον
 χεῖρα· ἀνεμάξω· ἀνὰ τὸ ὄραθ' ἴσθον· οὐκ ἀνοήτων
 τοῦ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, λατρεῖν αὐτοῦ γαστέρος· εὐνοεῖται
 κείνην αὐτοῦ χερσὶν εὐχοῖται θεοπέμπειν

ἀνάντων· καὶ πάλι μέγα κτύπος θύραση
 αὐτός δ' εἶνι πορθεῖ καὶ θέσ' ἄγχι περὶ σῆμα
 εἰ τινα ποίημι· βίαια γὰρ βίος ἀχέοντα θυρήσθε
 οὐδ' ἄλλως κοίτη· κλέψας ἐνὶ φρεσὶ νύκτωρ εἶναι
 φθάρω μὲν· ἄνθρωποι δ' ἄνθρωποι, ὅπως οὐκ ἀριστα γένοιτο

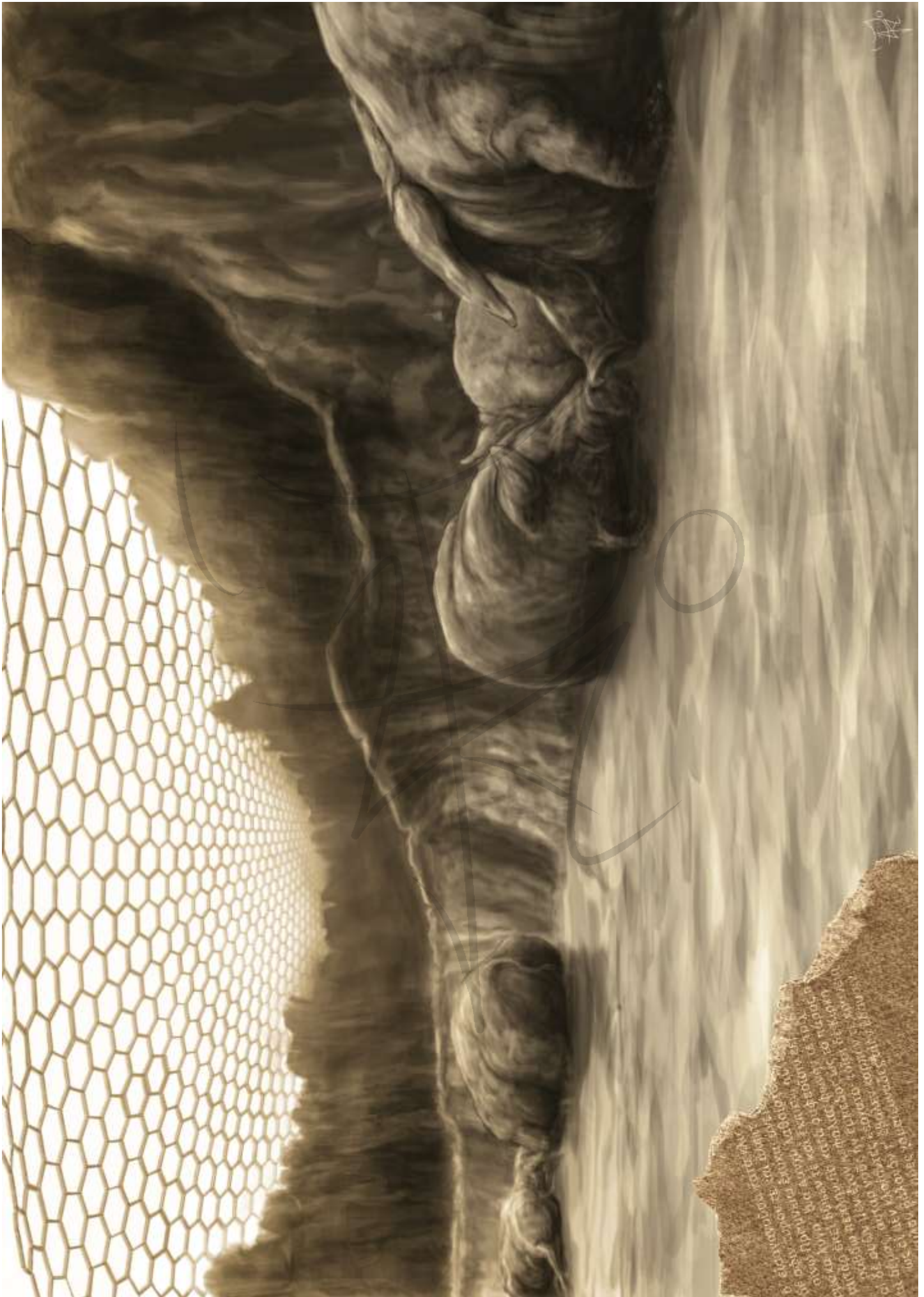
Κλημενὸς δὲ στενοῦ γαστρός· καὶ ἡμῶν ὄραθ' ἴσθον
 χεῖρα· ἀνεμάξω· ἀνὰ τὸ ὄραθ' ἴσθον· οὐκ ἀνοήτων
 τοῦ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, λατρεῖν αὐτοῦ γαστέρος· εὐνοεῖται
 κείνην αὐτοῦ χερσὶν εὐχοῖται θεοπέμπειν
 435 κλημενὸς ἀπρεφὸς ἐκείνην τελέθει· θεμὸν
 ὡς γὰρ μὲν στενοῦ γαστρός· ἐπινοήθειν ἴσθον
 οὐθόρα γὰρ σφισσάειντο· ἀμὲν δ' ἀδύναται λαθεῖν
 χεῖρα· ἄνεκός· κείνην ὅσον ἀνεμάξω· νύκτωρ
 ὄραθ' ἴσθον· ἀνὰ τὸ ὄραθ' ἴσθον· οὐκ ἀνοήτων
 ὡς οὐκ ἐπὶ ἐπὶ τῶν ἀνάντων ἀπρεφὸς ὄραθ' ἴσθον
 ὁσπαστὸς ἀπρεφὸς ἡμῶν· ὄραθ' ἴσθον
 Κλημενὸς δὲ στενοῦ γαστρός· καὶ ἡμῶν ὄραθ' ἴσθον
 χεῖρα· ἀνεμάξω· ἀνὰ τὸ ὄραθ' ἴσθον· οὐκ ἀνοήτων
 τοῦ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, λατρεῖν αὐτοῦ γαστέρος· εὐνοεῖται
 κείνην αὐτοῦ χερσὶν εὐχοῖται θεοπέμπειν

“Així ella els menà, fent-los seure en setials i cadires, / i agafant formatge i farina d’ordi i mel groga,
els ho deixatà en vi de Pramne, i mesclà amb la polenta metzines / tristes, per fer-los del tot oblidar de la terra paterna.
Doncs quan va haver-los-ho dat, i ells s’ho begueren, tot d’una / colpint-los amb una vareta, els va tancar dins de solls.
I de bacons tenien el cap i la veu i les cerres / i el cos, però el seny el servaven fermes com fins aleshores.”

Vol.2, pàg.39.

L’escena fa referència al moment en què una part de la tripulació d’Ulisses s’endinsa a la illa Eea per explorar-la i es troba davant els estatges de la deessa Circe i són convidats a entrar a casa seva. Tots els que entren, excepte un, mengen, beuen, els droguen, els tiren en uns solls i els transformen en porcs. Degut a l’entorn ple de fauna i a la quantitat d’animals que hi ha a la zona, sobretot llops, vaig considerar que les pròpies formacions geològiques de l’entorn farien la funció de recinte natural, juntament amb una xarxa de formes hexagonals que es poden trobar a la natura, en aquest cas, inspirada en les formes dels ruscós de les abelles (mides: 42x 29,7 cm, tècnica mixta, tinta i Photoshop).

*“Allí hi habitava Escil·la, amb un guinyolar que esborrona./ La seva veu és tal com la d’una gossa cadella,
Però tanmateix és ella un monstre dolent, que ningú / no s’alegraria de veure, ni un déu que fos qui el topava.
Té dotze potes, que totes li pengen balandrejant,/ i sis colls llarguíssims, i al capdamunt de cad’un una testa
Que esglaia de mirar, i a dins, tres rengles de dents, / espesses i atapeïdes, plenes de mort tenebrosa.
Té el cos fins a mitjan, afonat dins la còncava espluga, / però treu fora els caps de dins la timba espantosa,
I pesca per ‘lli, eixarpant arreu pel redol de la penya”.*

Vol.2, pàg.82.

Llegint la descripció que se’n fa de les sirenes a l’obra d’Homer, em vaig qüestionar l’aparença d’aquests éssers. Ni descripcions d’ocells amb cap de dona com es poden apreciar en algunes gerres de ceràmica grega antigues, ni la idea del període del romanticisme de la dona peix que es menja els mariners. Homer en descriu dues, Escil·la i Caribdi. A la primera li atribueix una veu semblant a “una gossa cadella”, amb dotze potes penjant, sis colls llarguíssims, cada un amb un cap esgarrifós amb tres fileres de dents. Amb mig cos a dins l’espluga però treient els caps a fora per pescar tot el qui passi enfront el seu escull, fent que cap dels mariners en surti viu.

De la segona, Caribdi, que habita en l’altre escull, només explica que engorja aigua tres vegades al dia i l’escup tres vegades.

Tenint aquesta informació en consideració, les dues obres gràfiques següents són la meua interpretació de les sirenes, tal i com les vaig imaginar en llegir l’Odissea.

(mides: 42x 29,7 cm, tècnica mixta, tinta i Photoshop)

“Però l’altre escull el veuràs més arran de les aigües, Ulisses. / Són prop un de l’altre, i podries tirar-hi una fletxa al través.

Hi ha una cabrafiguera gran, ufanosa de fulles:/ i sota, la divina Caribdi hi engorja aigua negra.

Tres vegades al dia l’escup, i tres ella l’engorja / terriblement. I tu no t’hi escaiguis quan l’engoleixi,
que no et salvaria del mal ni aquell que sorolla la terra”.

Vol.2, pàg.82.

(mides: 29,7x 42cm, tècnica mixta, tinta i Photoshop)

“Més jo tinc el cor esquinçat per Ulisses prudent, dissortós, / que lluny dels seus amorosos passa afanys en una illa
banyada a banda i banda, on és l’omelic de la mar, / una illa tota d’arbrats, i hi té l’estatge una dea
filla d’Atlas mal intencionat [...]”.

Vol. 1, pàg.21.

Hi ha un fragment descriptiu que deixa una interpretació molt lliure de l’entorn de l’illa de Calipso, Oigígia, només remarca la vegetació i que s’hi poden apreciar 4 fonts. Aquesta referència difosa, obria un camp ampli per l’especulació. No trobava interessant simplement recrear una illa amb una aparença típica, així que vaig començar a pensar i em va venir el cap el mite del gegant adormit de les muntanyes de Montserrat, i vaig pensar les illes amb formes antropomòrfiques, que suggerissin fragments del cos humà, tot integrant-les entre les formes rocoses.(mides: 29,7x 42cm, tècnica mixta, tinta i Photoshop)

“... i a ella, anant escoltant-se'l, / les llàgrimes li decorrien i se li fonia la carn.

I tal com la neu es fon a les alteroses muntanyes, / la neu que el xaloc estava, després que el Ponent l'ha apilada,
i mentre que es va fonent els rius corrents se n'omplenen: / així es fonien ses galtes belles del plor que escampava
per amor de l'espòs que li seia al costat. ...”

Vol. 3, pàg.56.

Es va trobar molt interessant per interpretar gràficament aquest fragment. La llàgrima cau seguint la trajectòria natural, fonent la part de la carn de la galta quan hi entra en contacte. (mides: 29,7x 42cm, tècnica mixta, tinta i Photoshop)

ANNEXOS

(2) Anotacions sobre el text de referència

creant molt de temps = ansat / porrat?

CANT I col·locar al·lucinat
exclamació d'afectació
a Tècnica **ESCENA 1** insigne de la forma antiga
Anakrousis Ombros Skalya

Joa regre a fragments ^{al mit} es van intercalant entre ells amb frases per entre mig o funcionant-se entre
es imatges dels fragments
(fosa d'imatges)

Descripció
temps curt entre les imatges com si estigués força aturat
"Ulisses" en posició d'elles (estirat xo com si fotes) sensació com si
empués al mig del mar / oceà, no hi ha res més. = buit
Es passa de veure el mar a un gran buit negre que només
hi és ell. Al mateix temps que es passa d'aigua a buit, s'equivalència
es centra més sobretot en la part expressiva dels ulls, mirada
monòtona, cansada, tanca els ulls [primera lenta també] (moment en
que es torna negre el fons)

← superposició d'imatges (com si es tractessin de memòries)
intermitents (= velocitat més ràpida cada cop
comparat també amb el tempo anterior
de l'escena
havia de fer referència a una seva (o a l'indret on val tornas)
allargant el tempo i fent una fosa en l'escena.)

← agut el centre
mitja de les barres
de Troya i
dels seus companys
en 1915
citant un clàssic de l'època?

ESCENA 2 seguint: Plató del Ulisses
Trombó de diàlegs

zona descrit com el pare dels déus i els homes } diàleg (p.20)
Atena descansa com es deia d'elles llueints

descru elloc on es troba Ulisses: illa banyada a banda i a banda,
+ illa d'Orígia → una vila tota d'arbres, i hi té
estatge una dea fida d'Atena, molt
intencionat i veu Ulisses p.21

proposa que Hermes (mitjà) vagi a la forta saber
nauja tremolosa la seva voluntat de que Ulisses
el pidi en anar.

Atena → Itaca → descripció: "és com a un dipau unes belles sandalies no envellides,
d'or, que ella deuen per sobre l'humitat, per sobre
en terren infuista, com un alí de l'ora q.
I opo la valenta clausa escapada d'un bronze
purement, farruca, llarga i massissa, amb la
qual ella dona les regles a l'heros amb qui ella
morirà, en filla del Pare potent..."

« I davalla de les cimes de l'Olimp, anovada, i natra al pobte d'Itaca, entrant al
porxo d'Ulisses, sobre el llindar de la claustra: i al punt hi tenia la llança de bronze, i
havia presa la retirada d'un hoste, de Menkes, dels Tajis cabellut. I toba de pretendents
baronivols els quals, a l'indret de la porta, alegraven llur cor amb els daus,
seguts en pells de bou que havien occit ells mateixos.
I tot d'heralds i crenders s'atafegaven entorn:
els uns amaven el vi i l'aigua durs, les ovatores, i d'altres amb les esponges de mar prats estirades
en taules, i els les pasaven davant, i uns altres anaven trinxant la rana a balquena. I
a ella, de molt el primer va reparar en Telimac, semblant als déus, puix estava sest (p.22)
entre els pretendents, amb el cor amorós entristit, i fantàtic el bon pare, i
mai pogués companyer, per una escampadesse de pretendents pel mar, i
reconquerir les honors i governar-se sos béns.
Aquí tot pensava quan va atalar-se d'Atena, i amb el dot cap al porxo, neque de tot cor finalitava. »

que un laste hagués d'esperar-se tanta d'estona dret al portal: i aturant-se-li prop, va agafar-la de la mà dreta, i prengué-li la llança de bronze, i feu sentir la veu li degué parlores al dret.

- Salut, foraster, a casa nostra seràs un amic: i ap, quan hauràs tastat de nos, després et caldrà.

Així dient, guiava... i seguia't Pel·las Atena.

I en ser que ja foren tots dos al dret de la casa calçada, deixà la llança dreta contra una llarg columna dretre d'armari ben palit, on hi havia arreu de maltes altres llances d'Ulisses el cor precient. (p.23)

Telemac
Telemac va fer-li un present però... i responia la dia dels ulls llucents, Atena:
«No em retenguis la mà, que estic platinat per fer via. I el present que el cor amara't et manarà de davant, dona-me'l en tornar, per emportar-me'l a casa, i tria't forpa bell, que et serà degnament correspost».

Així havent dit se'n partí de dels ulls llucents, Atena, i com un ocell se'n volà per l'aire amunt, i en son cor hi posà valentia i urec, el feu recordar de son pare més encara que abans. I ell pensant-se a pensar-ho se l'entremortí en el seu cor, perquè presentí que era un déu... (p.24)

Telemac: «... i un altre, arotat amb el flor d'una onella...»
encara - novament de la família - que s'hi va (p.33)

CANT II el llibre dels interrogatoris. Partença de Telemac

I en llustrejà en el marit i Aurora dels dits rosadures, es va llevar del seu llit i el fill amorós d'Ulisses, i es vestí, i es passà una espasa junca per l'espina llevant el rostre tot de peus i un fins mes belles sandàlies, i va sortir de la cambra, i guà, de la cara, que un déu (...)

(Anlec amb els Apueus) «... i portava una llança al punt, i no tal nivó que el seguies dot gressos»
Ulisses: «... totan sol que vivia - teu e Pare del teu pare + comença a parlar + comença a parlar»
«Corb de velleter i molt sabent»
«un altre que 3 fills havia comat 2 Ulisses»

«... i després Telemac, solista, avia a la deuen del mar i cretant-se ten manes amb el blanc sabatí, pregava Atena»
«... i després de dir que el Telemac li tenia la temperatura i la man»
«... i després de dir que el Telemac li tenia la temperatura i la man»

«... i després Telemac, solista, avia a la deuen del mar i cretant-se ten manes amb el blanc sabatí, pregava Atena»
«... i després de dir que el Telemac li tenia la temperatura i la man»
«... i després de dir que el Telemac li tenia la temperatura i la man»

propelles canques de una diligència en terra; en sortir el nom de son pare.
I tenen el costum ell de portar, aixecat amb les dues mans, cobrint-se els ulls."

Helena sort de la cambra i cantava un himne; ella de costre, tota remolant a Atenes de les enquetes d'aurades" (p. 94)

... i, sorren + al vent; repint (p. 95) ... "simple escena del cur"

(continuació al full petit)

(continuació del full petit) (p. 105) a banda i banda, bo per estar-li a la fonda navies.
I allí els Aqueus pararen d'aguant i esperaven Talonae.

CANT V L'ARMADA D'ULISSES

(p. 107)

I d'Atena es llevava del illit, del costat de l'ix-estre títou,
per tal de portar la clam als no moridors i als mortals.

I els déus, vet-ahí; s'assien a l'assutada, i entre ells
era Zeus que bona parant; que és qui té la força més gran
I Atenes els contava les moltes penes d'Ulisses, feut-ne
memòria; perquè ell li importava, que era al casal de la nimfa" - (...) al palau de la Nimfa Calipso, la qual fa

Parien a Hermes a fer-li saber a Calipso la voluntat dels déus.

"... llavors es conta tota els peus eines belles sandalines
no envellidores, d'or, que el portaven per sobre l'humit
i per sobre de la terra infinita, com un alí de l'orig."

reté
par foga
descripció
elements
que del

(p. 108) si tenia-la a les mans volava volava el petit Argifont.

Tasia per sobre Pioria, i de l'óter rebia a la mar
l'altre havors, a flor de les ones, cantava, com una garine
que per les sines forestes del mar...!

I va pendre la vara amb la qual amorosien ell els ulls
dels homes que val, i quan val estant adormits els duporta." (p. 108)

descripció
de la nimfa

(p. 109) arribà en una gran espluga, on habitava
la Nimfa trombonca, i d'encerta que era a dius.

I sobre la llad hi havia encis un gran foc, i la olor
de ginebró ben asclat i del fust d'encens que cremaven
flairava per l'olla fins almar. I la Nimfa, allí dins, cantava
amb veu molt bella, avant i venent davant d'un oedit,
i teixava amb la trampadora d'or. I entorn de l'espluga
hi havia crescut un bosc brotonant, el trèmal i el vern
~~amb el xiprer tremolant, on tot d'ocells d'ala llarga~~
fecen veu, els mussels, i els falons i les baladrones
cucules marines que tenen llur quefl entre les ones.

I allí hi prosperava també, sobre el mur de l'espluga bellada,
una perva jone, gemmada amb tot de raïms.

I quatre fonts hi corrien de renyle, amb un ~~un~~ aigua molt blanca,
d'una fontant-se amb l'altre, i en acabat mdatocuna
tombara pel seu canó. I tot en redó, unes prades
flonges de violetes i joliver hi florien,"

(...)
i quan va tenir-s'ho tot contemplant (...)
entra de seguida a Campa cova... (p. 109)

ca techa Calipso però no ven a Ulisses

l'altre entre Hermes i Calipso

nom de l'olla Argifont?

(*) continuació del full petit →

"Dins hi ha una cèl·la al mig del gran batorell de les muntanyes, a l'indret de l'ègipci i el nom que li donen és Faos; (...) i en aquesta cèl·la hi ha un port de bon orzarar hi, des d'on passen els mariners. Les naus ben iguals mar endretre, després de prendre una aigua negra."

falta la pàg. 92 i 93

p. 94) una part del mar amb riu "I ja m'he vist en una il·l·lustració bona maina de dignitat, al port de la Nímfia (alipso, la qual té rotí per força: i així el no pot tornar a la terra paterna; per tal com està sense naus armades de rema ni companys que li donessin riu per l'amplic espècia del mar..."

(p. 96) "I el donant una cresta atígnica: i es tota d'argent llent en un dot que fan les roques, i que les acoten. i la obra de marxa d'ègipci..."

tenent a Itaca amb els pretendents Antínoos, Eurímac, Nícton, i altres. es comencen a sospitar qu'ho en degui alguna de cap. Antínoos parla ple de ràbia: "Més després, veient, una ràpida veia vint companys, i el posant una emboscada en veure, i m'estant a l'ègipci a l'ègipci que repara Itaca i Símoc d'ègipcion, perquè el acobí mesqui el navegant per amor del seu país"

Heracles li explica a Teodope el que ha sentit que diuen els pretendents a Teodope alguna bona del país"

Però sap que i a Teodope li explica a Teodope el que ha sentit que diuen els pretendents a Teodope alguna bona del país"

de l'ègipci, i aquella màquina de veure va estroscar-se-li. (...) i a l'entorn d'ella va congruïr-se un nívol de penya que es estrallava el cor, i ja no podia respirar perquè estava en contacte amb tantes com un hí llaure a l'estelga, ara va acostar-se al llindar de la seva cambra de nívol..." (p. 99)

Euriclea li confessa que ella li havia presant provisions a Telemac i que sabia que havia partit i el deu que pogui a Atenes.

Teodope "i posant-me a dalt, amb les seves serventes, va presant els ordres en una passera i pregà..." (a Atena). "i salvem el fill nostre, i aquesta aquesta pretendents que roïnament sobreguerra. I havent així dit, abelí, i li donà-li el la preguera..." (p. 101)

els pretendents -> Antínoos -> "heu de veure com de més valentia i va anant a la ràpida veia, i a la deriva del mar."

(p. 102) Atena -> "la fe una fantasia que entol el carot d'assembleava a una a Ifítema, la filla del magnificat Itaci, la qual també separa, que ha estat estada a Atenes..." (p. 102)

I Atena s'encua a la casa d'Ulisses d'Ulisses, per tal de fer que Penèlope, magestant, sospitosa, aconseguís el seu pla i el seu lloc ple de l'ègipci. I Telemac i se veu retrat, per la tura del forrellat, i se li atira sobre el cap i se li atira aquestes paraules (...)

perquè una circumstància esallada a la potència del mar (...)

1. deus d'alguna fantasia: - a Teodope, i a ella els gemells i el cor amorós d'Ulisses i Telemac, i a ella estona va entrar sense parlar: i de ella se li espècia

perquè tal de te companya que amb ell fe via, que els altres home) tots presant que ella estia a la veia, per tal com ella té la potència dels Atenes (...)

la fantasia i pel forrellat de la porta, i ja que en el veure de Teodope (...)

I els pretendents, emboscats (...)

I al bell mig del nívol hi ha una cèl·la que té tota una veia, a mig camí entre Itaca i Símoc d'ègipcion, i així el no pot tornar a la terra paterna; per tal com està sense naus armades de rema ni companys que li donessin riu per l'amplic espècia del mar..." (p. 94)

(p.112) "I el dia un pastor va seguint per damunt dels penyalets i les barres,
i amuntant se'n va al cim a pleus i sospirs i dolors
guaitava la mar que no estava coberta, amb tant vives llagimes."

l'liga de tu → "arriba i talla unes llargues fustes
i munta amb bronze una ampla raia i l'estaca hi a sobre
amb ponts, perquè pugui portar-te a través de la mar coberta."

Ulls se'ns fan però al final te segueix → "I van arribar a l'edifici baixada (...)
i la simpla porta a l'interior d'ell tota munta de
un munt de par-broncs" → ^{proprietat} un munt de par-broncs

després [s'acosta a la porta (...)] i entra dels flancs va tocar-se un caprici bell, altre,
i un veu per damunt de la testa

el diu a → "una gota d'herba, avarosa per dir-se en pedrells,
de bronze, que a banda i banda era esmotxada; i tenia
en mànec bellíssim fet d'oliviera, ben agut al."

I va dir-te després una mica posada. (p.114)

perquè pugui fer-se al teu el porta → ^{amb} fons del vell de filla, on creixien altres altres
el temps i el vent, i l'aire s'afegia fins al cel, tots coses
de temps i endolls. (p.115)

(p.116) → després d'un cel cobert

(p.117) s'esfouia al davant la gran ona,
terrible, cobrada, i va fer gravellar l'armadura.
I l'ona va canviar el color i l'altura, i el temps
la munt d'entre les munt i la hiperada fènica
dels vents de bonica i vaig i tancat al seu altre part,
i drap i altra respuen al llarg, a dins la mar abta
I el van fer submergir una bella estona de aigua,
i poc podia del treure el cap de aigua de sota
i l'assalt de l'onda potent, com fet que se'n representa
en roba ~~que s'acosta a la~~

Al pedrell se'ns, i comença per la boca l'encarq-
salubre, que a bell del també el veig del cap. (p.118)

(p.118) Les llagimes de un caprici que m'ha, emoció del feu i va avarosa
filla de l'aire i del cel ben d'igual, (...)
i tu, veient amb les mans i abandona als vents l'armadura
al punt dels Jencis, (...)

I fe agut ve immortal i esven-te'ls per sota del pit,
i poc hi va més cap temença en que patirai un munt.
En arribar a terra ferma el diu que s'el desfog i el tres al mar

"Tu veia cap al foc, i el treball a la vora de l'anyon,
en un illec d'impler esguard a d'entorn, i llavors s'esfouia cap a sota
d'un arçiller bossos, nascut d'un munt d'arrellan,
i d'un ara un ullastre, i d'altre era una olivera.
Mas no s'entia res més dels vents a la d'afuera a través,
en mar el sol resplendent no hi perdria amb sos raigs,
ni la pluja pogués penetrar-hi; i tan espessos havien
omosit, i embolats d'un amb l'altre i d'altre en calafone s'hi a sota [...]"
(p.123)

CANT XI PENYERA D'OLIVERA ENTRE ALS TRABALS

Mostra un amb les serenes, a veure vides al riu
de la pluja de masses

de deuen destruintes i al d'altre d'un munt d'ar → per veure a sota

"Juncs d'altre d'un, amb aigua del riu, va veure
de pua sobre la pell de fosa salada, la qual li robava
d'argona i els amples muscles, i se'n torca de la testa
les crestes de sabador de la mar que no lleva coberta." (p.124)

(p.125) Munt
a plena la roba i pinta d'ell del bell sarraigne,
junt les mates d'onglot poderos, i ja ella muntava
i un
I entre pua, pua pua i les mates dels homes,
se'n amb les serenes d'arriba les mates i el cargo
simulant, i a per veu i jo muntava la vin
i un

(p.126) Munt
d'altre gran pelleg de castat - veuen que s'era alta muntava
de veuen, i hi ha un port molt bell a cada banda de vella
entre ella fa una estrada munt; i les munt arribades s'han fets
al llarg del riu, (...)

I ella també hi tenia una pluja gran de cel i tope,
votant el bell d'arriba de foga, i un gran
amb pedes de cariar, aigua de fons en terra

"Tocat al riu i tenia una penya vermella (p.126-127)
d'altre i hi brota una font, i hi ha una pedra al voltant
Allà hi ha la fons del punt i la veu d'arriba f'arriba,
i està de la vida tan llarg com abans el veu d'un que cida."
i un

I el mar en calga, i acicuen al foc fons, santuari (p.128)
d'altre, en el assere's, d'arriba, i d'altre d'arriba

s'ha pua una estrada
per arribar a sota de
la mar i d'arriba a sota

LANT VII ENTRADA D'ULISES AL PALAU D'ALCINOUS

(p.141) " ... quan Ulises s'alçava per arribar a Vèter i el vent entrava Atenes ^{se'n torna al riu en forma de donzella amb un riu.} espargí una pretesa calistja pel bon voler que li devia ^{per compensar el pec que alguna dels Focis...} "

(p.142) mirava descripció de Xevet " ... dels peus i les cames i gualdes, de les puntes d'aptes d'aquelles beues, i dels ^{cuats} llargs, als punts d'estruades, que ^{compartiment} ^(de vèter...) "

Al riu fins a la casa de Alcinou, hi ha un pe en totura a dins i (p.143) després Atenes marxa ^{per ontre} la reina Arete

descripció
palau Alcinou (que de l'antiga) "(...) el cor se el arrenava en atura-se davant la llinda de bronze forat com la naua un rebat talment de sol a la llum avenc del palau alt de sostre..."
Tot que com de bronze els murs que de banc i banc com els del llindar fins al fins, amb un fons blau al voltant, i d'or els botons que tenaven la casa mesura per dins, i d'argent els montants que es drogaven a la llinda de bronze d'argent el dalt de la porta, i d'or encara fènix.
La cada rebat hi havia uns ~~gossos~~ d'or i d'argent ^{fi} ^(...)
I a dins hi havia uns seguit de rebats, a formats, tot al llarg al llarg del mur, a fons buida i a flafan, del del llindar fins al fons, els quals rebats rebats amb unes antepes llans, unes fènixes, treball de la dona.

Allí els rebats dels fons hi seien per beure i menjar: perquè se replenen amb fi. I hi havia uns jovescells en or, que drets a dalt d'ous sòcils han construït, fènix a les mans unes altres encara font llum davant la nit als convidats que hi haques al palau. I nupcia a les mans habiten així, mateix a d'estatge: les unes encara la blanda grana sobre la vela, d'altre, segells, tenien en telas i torien j'ous, amb un belluquet de dits com el de les joves d'un treball altre. i dels llindars, de ben treballats per fin, se recorda del d'altre homi. (p.144)

^{Calid} I part de fora la claustra, troant a la porta, hi ha un hort molt gran, de grates moxades, amb una tanca que d'altre ^(p.144)

de tots cantons. (...) arrossos i ofanosos, tomers i magraners, i pomeres de fruites brillants i f'joves rebats, i oliveres plenes d'ufama. (...)
I allí també hi té una vinça molt bona fruitera plantada, d'una part de la qual, la solana, en un tros pla i obert, s'està assecant al sol ^(...)
I ap encara hi ha un camp de carolles verds que trouen fènix (...)
I allí, veçant la damera fina, hi ha uns bancals ^(...) de verdura molt ben aferrats (...)
hi ha també dos fontanols, la un que per tot el veig s'escampa, i l'altre a l'altre cantó, que s'omple per davall del llindar de la claustra i brota davant del palau. (p.145)

entre ^{en un riu i consells de Focis.} (p.146)
"Ateneu... d'estada... Venen...
tant entorn la fonda calistja que Atena li havia espargida, fins a arribar a Arete i a Alcinou rei.
I Ulises va ostendre les mans abraçant els genolls d'Arete, i llavors del ~~xxx~~ sobre es fougué la calistja divina.
I tot que de la casa emmunt en veient aquell home i es recordava un riantolo."
i arren a Arete ^{quida} i tornar a casa.
"es així havent dit s'assegat a la llar, davant de les cendres, veia el foc."
^(d'antot de endre)
Al fons seure a la taula, al costat d'Alcinou
"Arrossos una remunta alocia d'una guerra que dura (p.147) bella, d'or d'argamans en una bassina d'argent, per rentar-se ell."

seu mateix seguint → aplec Ni les Atenes volia per el port ni la ciutat d'un Heracleu i l'Atenes perquè de part veia a l'aplec.

Atenes → "t. daré aquest plomí tot de bronze, que a sobre té un mantó d'argent, i l'envolta una brasa de voni recent serrat, i l'espasa clavetjada d'argent"

DESCRIPCIÓ D'ATA 4 (p.170)

Democleu → cas rautor (p.173) es posa a cantar sobre els fets → avall de Troia i en caiguda de la ciutat

2ª Volada CANT IX NARRACIONS + ALCIÓUS. CICLOPS

Atenes els esploca qui és, i donc és i quina és la seva història

circums a Istmuros (p.8)

terra dels Lotofags

3 missatgers "Lotofags... els donarem a tasta un poc de lotos." (p.10)

I el qui d'ells va menjar-se el fruit emmentat del lotos, ja no volgué venir a l'armada a portar el seu missatge, sinó que més s'estimava romandre allí amb els lotofags menjant-se de lotos, per sempre oblidat de tota armada. Jo vinga haver-meis d'endur, plorant i per força als nauis, i a l'assac lliquis sota els bancs al fons de les naus concavades.

terra dels ciclops

parens de muntanyes altes (p.10-11)

(p.11) " ... hi ha una illa baixa, estesa a l'indret del port de la terra dels Ciclops (...)

tota envoltada, (...) seis fi de cabres feresotes,

els caçadors que pel bosc pateixen dolors i fatigues, trescant els cims de les serres. (...)

... roman per sembrar i llaurar ...

i és vidua d'homes i clona pastura a les cabres belants

i és terra plana ...

i té un bon port de bon armar-hi, en no hi calen amanes

(pero no heu trobat cap explicació p.11)

siuó que s'atraca i s'hi resta els dies que es vol ... (p.12)

Al capdamunt del port hi corre una vinya joventuda, un doll que sort d'una roca: i entorn hi creixen tot d'arbres

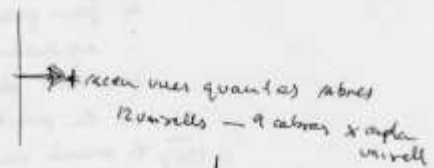
Allí femem cap navegant; i algun déu va fer nos de guia a través d'una nit tenebrosa, sense llum per veure-s'hi; perquè una calitja pregona embolcava les naus, i en llum no feia claror des del cel, tapada com era de núvols.

Lavors ningú destria aquella illa amb els ulls, ni veiérem les llargues onades que s'arrestallaven cap a la riba, fins que les naus ben portades hagueren tocat terra ferma.

"... gran vam arribar en aquell indret, que era propi veiérem en un extrem de tot una espeluga, a la vora del mar, elevada, amb uns bloners que li feien de sostre, i allí s'establaven qui sap els jocs d'ovelles i cabres.

I entorn hi havien una claustra alta, bastida amb carreus profundament ensorrats, i amb pins esvelts, i amb algunes d'altíssima cabellera. I allí hi feia nit un hard monstruós ... (p.13)

un agudell barrant dels arbres serrats

12 ovelles + una part de la tripulació van amb 1 dels ovells a la terra dels ciclops que queda a prop

agafo 12 ovells + la resta a quedar amb les naus

DESCRIPCIÓ D'ATA 4

Descripció de l'interior de l'espeluga

"Els corredors pesaven de formatges, i estaven atapeïts els corals d'ampells i cabrits; i els tenia tancats, descompartits segons les meues; en una celda els primers, en una altra els mitjans, i en una altra així mateix els tardans. I els atolls tots nedaven de serrogot, els gibrells i els pots treballats on muntava." (p.14)

torna el ciclop amb el ramat
"Portava un feix de llenya seca
nera i hora del seu sopar: i el descarregà part de dintre
de la cova amb un gran encenou. I nosaltres plens de temença,
camparem cuita-corrents cap al bell recer de la cova."
[...]

I després soltejà una gran pedra que feia de porta
[...]
"tapant tota la porta" (p.15)

se'n va a pasturar al ramat davant els tancats
dins la cova posant la pedra altre cop a la porta
+
"Vistes i la resta" aprofiten per aferrar un tronc (p.18)
i endurir-lo al foc

torna i es fa el sopar amb 2 homes +
"Vistes embarratxa al ciclop amb vi (social p.19-20)

"... i davantant-se endarrera, caigué de sobrees, i allí
va quedar-se ajagut, reganyant al coll massís; i fe son
que tot ho dona el preu. I de dins la gola tornava-li
re vi amb mossos humans: i rotava feixuc de vi."

posen l'estaca al foc "Però quan l'estaca d'oliu ja estava a abraçar-se a la flama,
to i verda com era, i llumia temblent" ← feu braser al

"Els, agafant l'estaca d'oliu, punyeguda del cap,
enfonsaren-li dintre d'ull, i jo per dalt, recalcant-m'hi,
la feia giravoltar(...)
... agafarem ... l'estaca infamada i la hi fèiem giravoltar
giravoltar dintre d'ull; i la sang regalava a l'entorn
de la punta roent. I un cop encesa la mica, aquell bej
p. (21) li creuà en rodó les parpelles i així mateix les pestanyes;
i les avells de l'ull, amb el foc feien tot d'espatecs."
[...]

I ell es planyé amb un gran crit que esborronava; i la roca
va muntir-ne entorn. ... nosaltres, de por, reculàrem,
mentre que ell, de dintre d'ull avançava l'estaca,
sollada amb tot de sauprina. I brandant les mans com un boig,
en va rebatre llum d'ell, i tot era creuar..."

Ciclop → "patinant amb les mans, llevà el penjal de la porta-
i s'arreguà al brancal amb les mans esteses, pensant-se
d'agafar a qui feliés per la porta entremitg les ovelles."

xo 3 moltons lligats x home, situat al mit de l'animal perquè el ciclop patinant
amb arbres
d'aquena dit: animals no els torni (p.22)
+ tornen a la nau

→ + encen un foc i els
descobreix
↓
(p.17)
"... arcinant-se d'un bot, allargà les mans
damunt dels meus companys, i empunyant-ne pel
[pens dos alhora
els rebate contra terra com uns cadells; i el cervell
brollava pel trempol, i amorosa la terra."
ds talls = torsets i sols manja
↓
2+ per esmorgar

els tra un cim d'una muntanya a davant de la nau "I el mar va reuffar-se" (p. 24)

torneu a l'illa del costat de la terra dels ceclops on s'havien quedat la resta de la tripulació es reparteixen el remat que havien agafat + s'enduenen en marxa amb les naus.

ZANT X LES COSES RELATIVES A ÈOL, ALS LESTRIGONS I A CÍRC

Illa Eolca descripció

"... illa sorant, i a l'entorn de l'illa hi ha un mur de bronze sense trencall, i el penjalt s'empfa elis illir."

Èol li dona a Ulisses "un bot d'una pell d'un boou...
i a dintre hi emprova les carreres dels vents mugidor,
I el ferma dins del buc de la nau amb un fi retluent d'argent" >>

maestre dels vents

Ulisses «i entre son / els seus companys» → «Derellegaren el bot, i els vents ne sortiren tots, d'abrivada
I al bufant ... ralhava els meus homes ...
i els emporta mar endintre.

(...)
però ho vaig sofrir i vaig restar, i tapant-me el cap
al buc del vaixell. I el mal bufant del vent em portava
a l'illa Eolca altre cop.

Naveguem fins → alburg espadat

Al Lamos, a Tèlexip de Lestrigonia ...

Un cop haguérem entrat al port i l'istral - a l'entorn del qual hi ha un penyal malpetger, contriu a banda i banda i hi ha unes fosses botides d'una de cara a l'altra que es fan endavant ~~amb~~ la bora mateixa; i l'entrada n'és minsa-

van amarrar (les naus) part de dins del port embatant,
... allà dins no hi prosperava cap ona,
... hi feia una balança broucaça.

I jo tot sol atraquí part de fora la meua nau negra,
al capdavant de la cala, fent un camarró a una roca
I em vaig enfilar dalt d'un puig pedregós, que feia talair."

(Faria 3 homes a escapar)

"... I havent davallat tiraven per un camí pla, que és per on els carros baixaven de l'alta serra la lleuga a la vila

fontana de l'osca
"... l'illa de Lestrigonia Antifires al centre)
palau alt de sobre del mar pare.

(mare) era gran com la cimera d'una muntanya >>

Antifates es menja un dels 3 homes, els altres 2 fugen fins a les naus

Imatge
... Lestrigons ... semblants ... a gegants
... des del penyalar ens tiraven uns rocs, que cad'un pesava tant com un home; i ben tost de l'estol s'aïrejà un mal rebombori d'homes morients i de naus xernades..."

Ulisses menja una part dels companys aconsegueixen escapar-se amb la seva nau, la resta de naus es queda allí o destruïda + alguns companys

(*) Arribem a l'illa Eea

fau 2 grups
grup /
Ulysses
grup
Eurioc
+ 22
companys
(polites)

al fons d'unes coves
d'estatge de Circe, bastit
de pedra polida, en un il·loc amb ample esguard a l'entorn
... rondant per allí tot de flocs muntanyencs, i eleons
que ... havia encantat ... a beornalls
... les bèsties ... se'ls posaven drets entorn (dels homes)
... les llagunes aires ...
fustejant ...
L'admirant

"... Circe ... omí les portes il·lustrats "

els convidà a passar, tots entraren unys
Eurioc. Els droga amb un
beuratge → calprut-los amb una vareta
(els va tancar dins d'afany)
↓
+ els convertí en porcs

Eurioc torna moments a la casa
a explicar que ha passat (40)

Ulysses ^{tot i tal} ~~tot i tal~~ cap a l'estatge de Circe → fustejant per les coves (p.41)

troba un nen (hermes disfressat) que li dona → herbes
amb una base d'or a la man → per repeler
els efectes
dels beuratges
de Circe
+
li explica
els paranyes
de Circe

(p. 42-43-44) part fi el que li ha dit Hermes
dels paranyes que

(p. 45)
torna a convertir els porcs
de 4 anys en humans
més joves que abans

passen tota la tripulació a l'any en aquell lloc

(p. 48-49) dep. Circe el diu que vagin a l'estatge d'Hades i Persefona per consultar-li l'ànima de Pendeu Telos
Tirèstias

Es porten a Hades

CANT XI EVOCACIÓ DELS MORTS

Posa dels Cameris → "velats de calimes i de nuvolades: i viuen
sense que mai el sol lluent amb sos raijs els failli,
només una el·lènega nit s'estén sobre els misers mortals" (p.55)

DESCRIPCIÓ
AMBIENT

Santifiquen uns animals → "i raja la sang que fa un nívol negre,
... de dintre d'Èreb viugueren
totes en torba les ànimes dels difunts que morren (p.56)
tota una númia que al voltant del bot acudien
de totes bandes..."

DESCRIPCIÓ
DE LES ÀNIMES
DELS DIFUNTS

Ulysses mana cremar els animals sacrificats a
Hades i Persefona

amb l'espasa ^{les mans} Ulysses "seia, sense deixar que les festes vagues dels morts
vinguessin vora la sang" (p.57)

(entre ells el fantasma Espòndus)
un dels companys
morts
dimitrat
servant del
deu
a l'illa de Circe

serva "amb l'espasa estesa sobre la sang,
i a l'altra l'espectre del companyo que anava parlant-me"

"vingué l'ànima del Telos Tirèstias, veu una curca de sang
que duca a la mà un ceptre d'or → li predirà que passarà o d'quí hi de fer

Ulysses també amb l'ànima de la seva mare Anticlea (p.62)

intenta d'abandonar el port però "d'entre les onques, com una oliba
se'n va volà, i la pena se'n ungeu al
cor més aguda"

Tes ànimes que beuen sang → entre les ànimes hi ha Aquil·les, Hèctor i altres
del sacrifici són capces de
reconèixer a Ulisses

Tornem al mar. (Riu Oceà)

LANT VIII LES SIRENES, ESCILLA, CARIBDI, LES VAQUES DEL SOL

Tornem a l'illa d'Èca a fer el funeral de
+ Circe adverteix a Ulisses sobre les sirenes

" amb uller campó ...
l'encessen, seguides a un prat; i tot al voltant hi ha un gran munt
d'osseaments d'homes podrits, i entorn la pell va muntant

2 sirenes " A l'una banda hi ha uns penyals rajeguts, i contem ell!
hi ronca la gran maror de la dea d'ulls blaus, Amfitrite
I Brivós és com els déus, felissos els amonuen.
Per li mai hi passa rosa alida ...
Dallí no hi ha escapat mai cap nau! ...
... el justam de les naus i els corsos dels homes
l'aigua del mar se'ls emporta, i els torcs del foc malish
1 ... 1

I a l'altra banda, hi ha dos esculls; l'un que arriba fins
iel amb el cuc punyegut; i té a l'entorn una boira

Justa l'entorn-lo, que mai no se n'escapa ...
la roca és llisa, i igual que si fos repolida.
I al bell mitjan de l'escull hi ha un cavall calitjós, que es deua
des de colgant, cap a l'Èreb ...
1 ... 1

a l'jous de l'espluga
Allí hi habita Escilla, amb un ginyolar que esborra.
En soca vell ... com la d'una gossa cadella,
... taurinec és ... on unastre dolent ...
1 ... 1

Té dotze potes, que totes es pugen baladrejant,
i als colls llarguissims, i al capdamunt de cad'una una testa
que esclava de mirar, i a dins, tres rengles de dents,
espesses i atapeïdes, plenes de mort tenebrosa.

Té el cos fins a mitjan, afonat dins la còncava espluga,
però tota fora els caps de dins la timba espantosa,
i pesca per allí, enxarpant arreu pel redol de la penya ...
amb cada testa se'n porta ^{1 ... 1} sense dangar amb el nau ...
un home, que ha arribat de la nau

" l'altre escull el ventrà més avall de les aigües ...
Són prop l'un de l'altre, i podries tirar-hi una fletxa altràs.
I hi ha una cabaniguera gran, ufanosa de folles;
i sota, la divina Caribdi hi engorja aigua negra.
Tres vegades al dia l'escup, i tres ella l'engorja "

de diu d'apar-se i treure's els taps de les orelles

distrets nu'ant cap a Caribdi, Escilla
cap a 6 compassos (p. 87)

Il·la del Sol → sempre es mengen vaques

Zeus els enfusa la nau mentre
navegen +

Ulisses torna a passar amb la ^(p. 85) resta del pal de ca nau x la zona de Caribdi → es envia a l'illa Ogiqia (Calipso)

LANT VIII PARTENÇA D'ULISSES D'ENTRE ELS FEACIS I ARRIBADA A ÍTACA

Ulisses arriba a Itaca, s'incrusta als farrars però no reconeix la terra que hepitja, pensant-se que s'han engançat fins que troba per fi a Penèlope d'una forma de veure i s'enginxa que és a Itaca, després li revela que és de veritat. Amaga tots els tresors dins la cova de les nimfes Nàicaides. Prepara un pla per acabar amb els pretendents.

Després d'Ulisses
 més fets de l'obra
 vora 5

"... et forei conegut de tots els mortals, reconecre la pell bella dels membres teus uncoladissos, i raire del teu cap el rossos cabells, i al voltant del cos et posaré un vestit de porraes, que faci fastig a qualsevol de veure un home alla olintre i et menjaré de roya els dos ulls abans teu bonic, taboncut que regnyem a totz." (p. 100)

"i posà la pell d'un vell de molts anys" (p. 101)

en mol porraes i un braç, enfangarant-li bruts, i sulls d'una llesta fumosa, i per almut d'a bolla amb la gran pell d'una corna d'elefant, tot peladaj i donant-li un braço, i un sacro miserable, tot porraes, i que d'ara enxa corda servint de baldric" (p. 112)

Es separen i Atena va a Telemac a Esparta.

LANT XIV CONVERSA D'ULISSES AMB EOMEU
 + porques

LANT XV ARRIBADA DE TELEMAC A LA PLETA D'OMEU

LANT XVI ULISSES ES RECONEGUT PER TELEMAC

LANT XVII RETORN DE TELEMAC A ITACA

Després reconec a Ulisses
 "jeu... abundant de totfany... al portat" (p. 18)

"I a després d'afora ten vel clast de tu cant benebrasa i tan bell punt d'habuer vest Ulisses, al cap de vint anys."

Ulisses arriba a Itaca, s'incrusta als farrars però no reconeix la terra que hepitja, pensant-se que s'han engançat fins que troba per fi a Penèlope d'una forma de veure i s'enginxa que és a Itaca, després li revela que és de veritat. Amaga tots els tresors dins la cova de les nimfes Nàicaides. Prepara un pla per acabar amb els pretendents.

acollí amb totes dues mans el de i va posar-lo davant mateix de tot pare, d'arunt el basto" + menja

després li revela que és de veritat. Amaga tots els tresors dins la cova de les nimfes Nàicaides. Prepara un pla per acabar amb els pretendents.

Alguns s'eren un xambell a Esparta

LANT XVIII PENLAT D'ULISSES I IRUS

LANT XIX CONVERSA D'ULISSES I PENÈLOPE
 + cautiva = ULISSES REDUÏDIT PER EULICLOS

Ulisses i Telemac → s'emportaren els carcs i els hroques amagats, i anava davant d'ells, guilés Atena portant una elatida d'or i feu una lleu bella bella.

Ulisses (encara en la figura de Penèlope → aquesta li explica la història de Ulisses i després el desfogar el seu pla per acabar amb els pretendents)

excollint les vestimes uncoladissos de Penèlope

"I tal com la neu es fon a les altures montanyes, la neu que el celoc estalla, després que el vent el pla aplaca i s'omple que es va fentent els riu corrents se n'emplenen: així es foveren les galtes belles del plor que desampara"

Penèlope reconec a Ulisses i li explica la història de Ulisses i després el desfogar el seu pla per acabar amb els pretendents.

Ulisses reconec a Penèlope i li explica la història de Ulisses i després el desfogar el seu pla per acabar amb els pretendents.

CANT XX LES COSES ESDEVINGUDES
ABANS DE LA DESTILLO ET NELS PRETENDENTS

CANT XXI LA PROPOSTA DE L'ARC

Es tanquen les portes per evitar que els pretendents s'escapin

fan la prova de l'arc, les destals → Ulisses li dona copes de fer amb l'arc

pell de
xai tanca de boi

Ulisses "Jeu sangl amb les elles : i Telamaco...
Telamaco... va canviar-la d'espera pavorosa
i aferrà la nauca en un punt, i es naca el costat de sa pare,
dret contra el seu netal

imatge
sigil
+ acrom
pauca
+ fessió amb la imatge dels pretendents ?
+ fessió amb la imatge dels pretendents ?
(p.119)

CANT XXII LA MATANÇA DELS PRETENDENTS

Els agafa per sorpresa, el primer de morir amb una flecha al coll és el cinquè,

Atena aconseguiria armar-se gracies a un pastor que veu a Telamaco en quinta estança to les armes amagades; aquest durs

apareix Atena al costat d'Ulisses → pega volada rap d'all la viga del sostre

de la sala furaada, rom una orellana, i va arrebre-s'le.

matx la estança al
penja d'una viga la q'ost
el portador i el dogar
d'una porta

matxant pretendents

"Atena arrebca la egida seva homiosa

(p. 119) de dalt del sostre estant : i llurs esperits foren presos
d'esferement. 3 juyen d'acò d'allà per l'estada"

(paul de vetter
p'ant ?
de l'estada?)

(p.120)

tots estrellats, tants com eoen,
entre la sang i la pols, com els peixos, que els pescadors
han tret de la mar canuda en una platja enconcada
dins la narxa dels ulls incompatibles : i ells enyorant ~~les~~ det
les ones del sabro, fan un murit a la sorra,
i el sol ardent va llevant-los la vida : talment aleshores
eren els pretendents en un murit de DNS sobre dels a'tre,

comparació
capes morts
amb
els peixos

CANT XXIII ULISSES RECONEGUT PER PENÈLOPE

Ulisses, Telamaco, Enees i el Bover

CANT XXIV LES PAUS

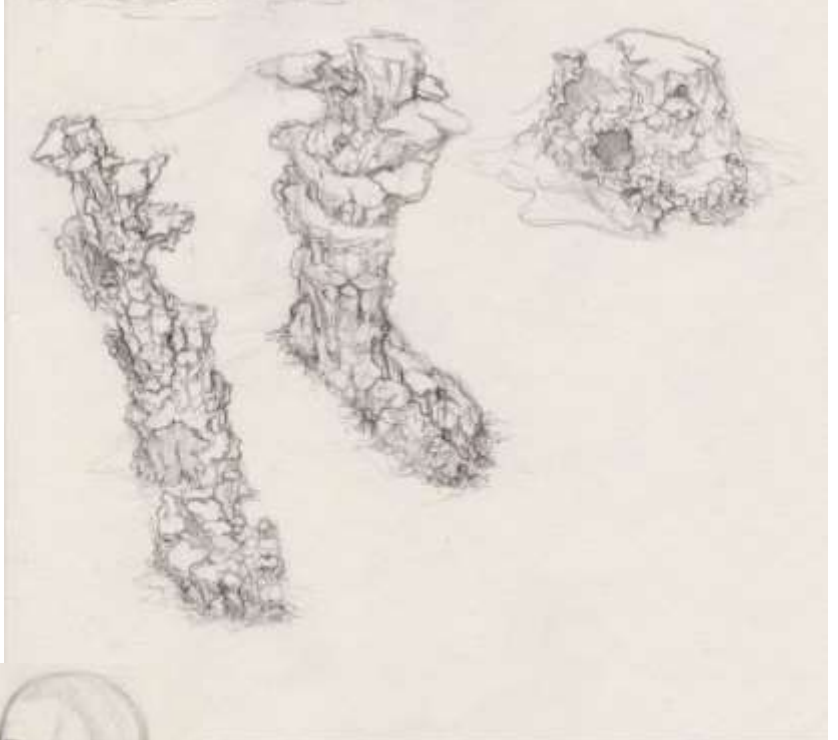
Manca de Lacetes → agastada de la vida

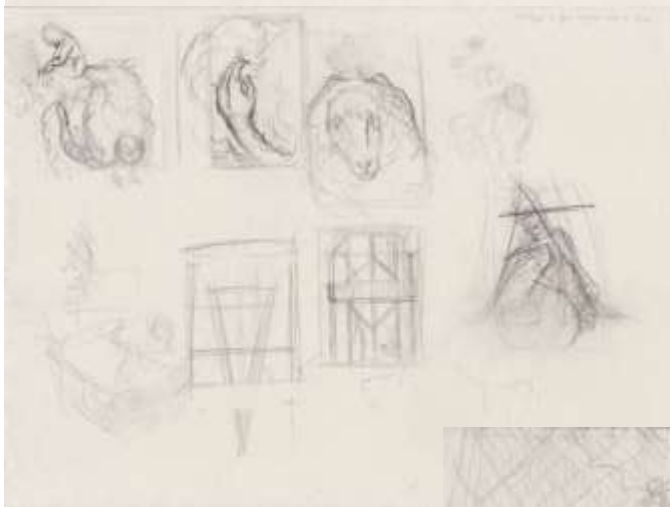
" totz al seu pare a l'erola ben construida,
tot sol, cavant una planta : i vestia un tunic ca brutz,
apedassada, vil ; i duva entorn de les canes
llugades unes gambres de auro, totes sargides,
per guardar-se el segarrinsader, i sobre les mans
uns mangets per amoc a les espines, i al arm de cap
del cap un bonet de boi : i així ell covava sa pena.

(p.150)

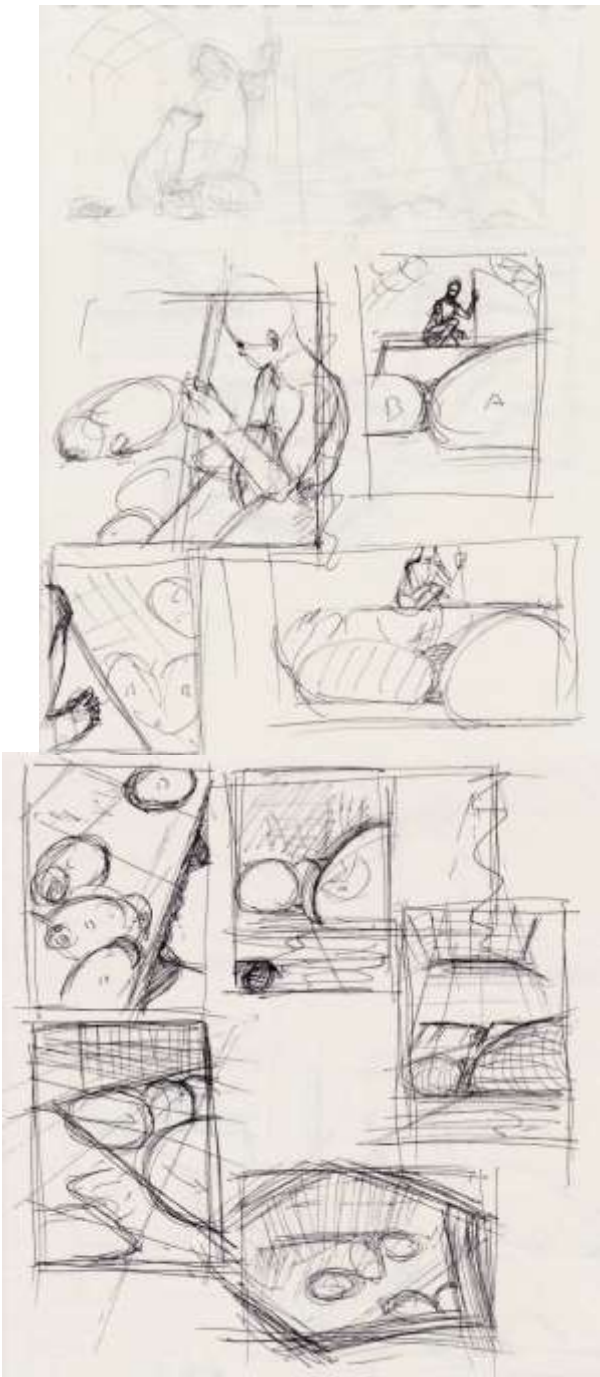

(3) Esbossos

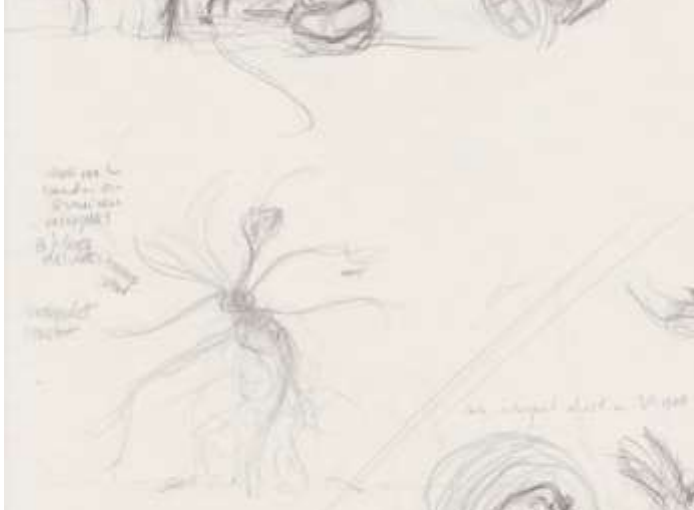
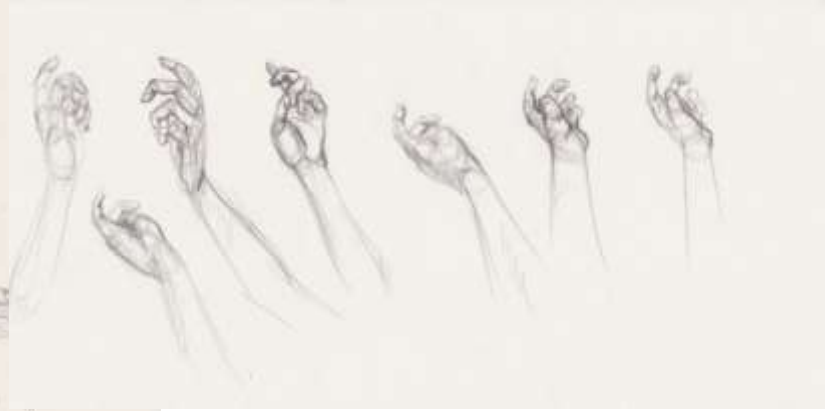

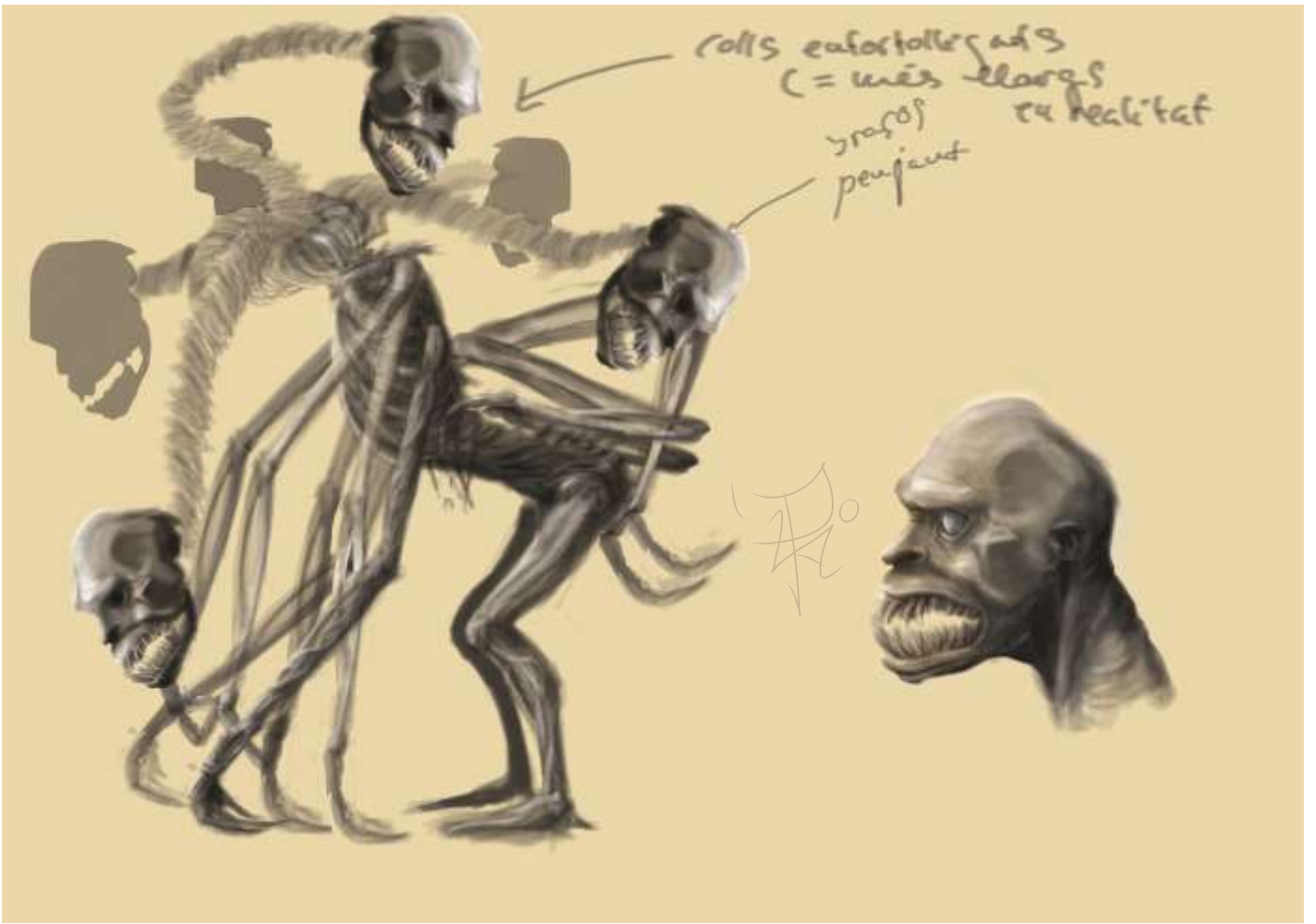
Hand sketches
Examples

Hand sketches
Examples

Hand sketches
Examples

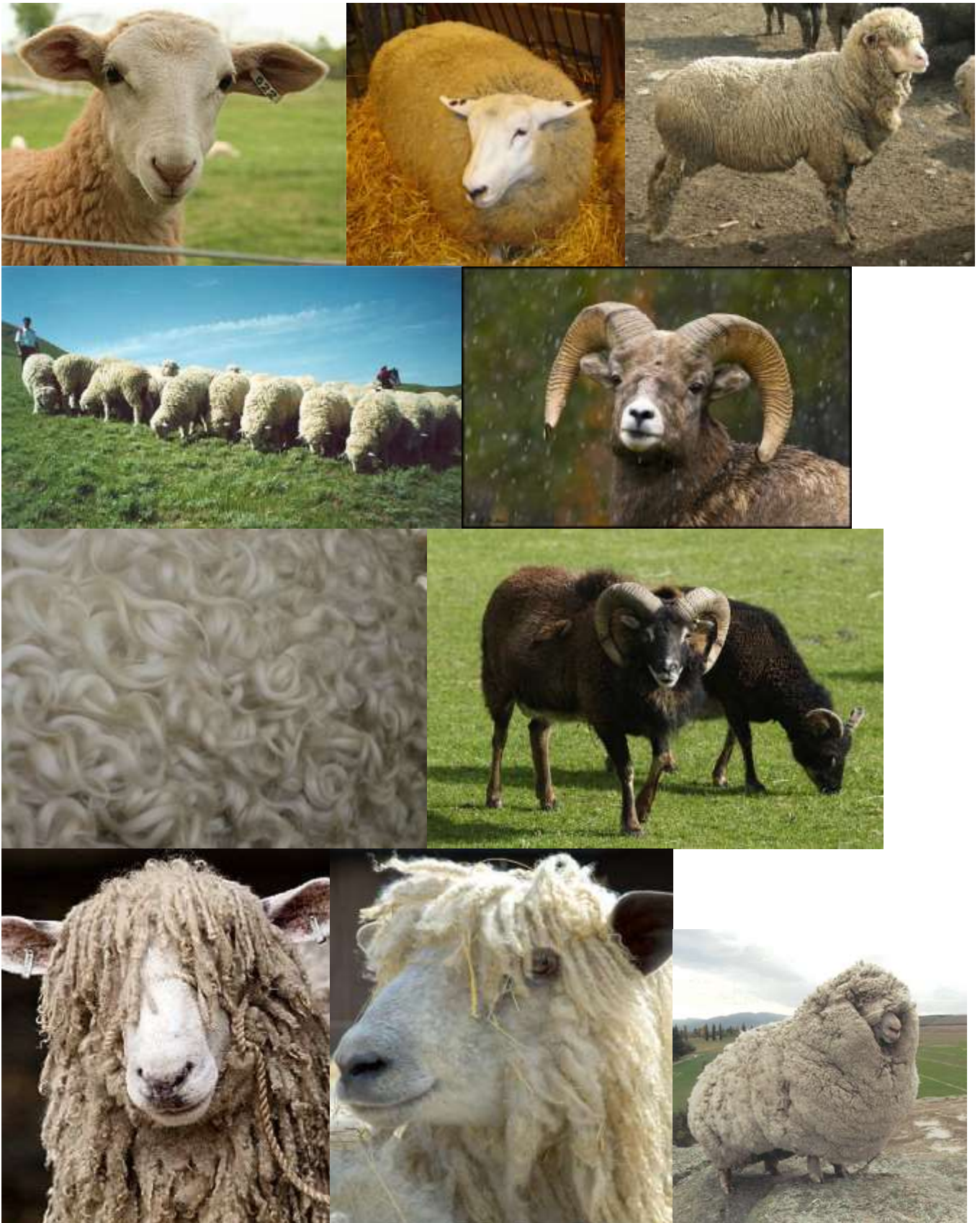
(4) Línia dibuixos DIN-A3

Imatges de referència

Bibliografia Gràfica

KEITH THOMPSON

<http://www.keiththompsonart.com/>

Concept Artist / Il·lustrador

En Keith Thompson és un artista autònom especialitzat en “concept art” per aplicacions molt diverses incloent llibres, pel·lícules, videojocs i jocs de rol de taula.

Les seves obres han aparegut arreu del món, i és l'autor d'alguns llibres on ensenya els pros i contres de la creació de “concept art”. La seva feina ha estat publicada a la revista anual “Spectrum: The Best in Contemporary Fantastic Art” i va ser exhibida al “Museum of American Illustration”. Explica que la major part dels coneixements que té i utilitza els ha après de manera autodidacta. Va estudiar il·lustració a la facultat “Sheridan Collage”.

Temes de l'obra: il·lustració de gènere fantàstic. Tendeix a tenir com a font d'inspiració a l'hora de crear les seves narracions de la història de qualsevol període de la història.

Propietats estètiques: Molts detalls i sensibilitat en el traç dels seus dibuixos.

Mitjà que fa servir (com desenvolupa la obra): Utilitza mitjans tradicional i digitals. Primer realitza els dibuixos a grafit sobre paper de 200 g (110lb) i, a continuació, els escaneja i els afegeix el color digitalment.

Característiques de l'obra: Són dibuixos d'una gran sensibilitat en el traç, en la realització gràfica, però a la vegada això contrasta amb l'aspecte grotesc que poden tenir moltes de les seves peces.

La selecció de la mostra d'aquest autor es fa per les associacions que podem apreciar amb elements literaris, històrics o de base cultural.

Ex: **Trojan Horse**

La història del cavall de Troia- referenciat a l'Eneida de Virgili- i remet a l'Odissea d'Homer, obra de la qual tracta també el meu projecte, evoca l'estratagema que varen seguir els grecs per entrar a la ciutat de Troia i passar desapercebuts, amagats dins d'una estructura de fusta enorme en forma de cavall, que els troians entraren dins les muralles de la ciutat pensant-se que era un trofeu erigit en honor a la victòria de la guerra contra els

grecs, quan, al final, acabaria sent la clau perquè els grecs poguessin obrir les portes de Troia i acabar sortint victoriosos.

Judith & Holofernes

El relat de Judith i la seva venjança contra Holofernes, narració històrica hebrea que es troba dins la mitologia d'aquest poble. Holofernes té assetjat el poble d'Israel i una dona, anomenada Judith, es proposa acabar amb el perill que aquesta presència militar representa per als seus conciutadans. S'ofereix com l'instrument a través del qual Yaveh, el déu d'Israel, salvarà el seu poble de la desgràcia de la guerra. Acompanyada d'una serventa que porta un farcell ple de menjar, ja que no vol acceptar menjar de ningú, es presenta al campament dels soldats enemics simulant ser una trànsfuga i exigeix ser rebuda pel general, al qual va seduir per acabar tallant-li el cap mentre dormia plàcidament. En acabat, embolica el cap i l'amaga a una bossa, al farcell que porta la serventa per tal de no despertar sospites i, aprofitant la fosca, abandona el campament i torna amb els seus. Al dia següent, els soldats troben el cos del general, però no hi troben el cap, per la qual cosa, presos d'un atac de pànic, fugen esperitats, abandonant el setge.

O la figura del Leviathan que apareix a l'antic testament hebreu, descrit com un monstre aquàtic. Utilitza la imatge d'aquesta criatura per crear-ne una de nova afegint-li noves connotacions i arribant-la a transformar en una costa totalment diferent que no té res a veure amb la referència inicial, però tot i així l'espectador pot veure una relació entre la seva obra i les referències a la figura mitològica.

Punts en comú: paleta de colors limitada colors sèpia, terra, grisos. Ús de medis digitals i analògic.

The leviathan approaches

MANUEL BOIX (1942-)

Manuel Boix va néixer a l'Alcúdia, en la Ribera del Xúquer, el 1942. Va estudiar a l'escola de Belles Arts Sant Carles de València.

Ha estat un dels introductors del nou realisme a la Península, en els ja remots 60. En la dècada següent, les sèries *Falconeria* i *Trama i ordit* aprofundien en el mateix fet de pintar, amb obres d'una gran bellesa formal, com *L'arc del triomf*, que clou la primera, i *El martiri de sant Sebastià*, que resumeix la segona. Des que l'any 1980 li fou concedit el Premi Nacional d'Arts Plàstiques, i particularment després d'una llarga estada a Nova York, la seva tasca s'ha significat en els més diversos camps de la creació: pintura -sèries *Acròstic*, *Frontissa*, *Alfabet*, *Escacs...*-, il·lustració de llibres - *Tirant lo Blanc*, *La Serp, el riu*, *Don Quixot...*-, obra gràfica i cartells, i darrerament escultura. *Els Borja*, *El Laberint*, *Els equilibristes* i *El punt dins el moviment* combinen tots els anteriors recursos, i són temptatives que busquen la plena ocupació de l'espai escenogràfic.

Darrerament ens ha descobert la sèrie *El rostre* que ha estat a València, Barcelona, Sevilla, Madrid i Pamplona

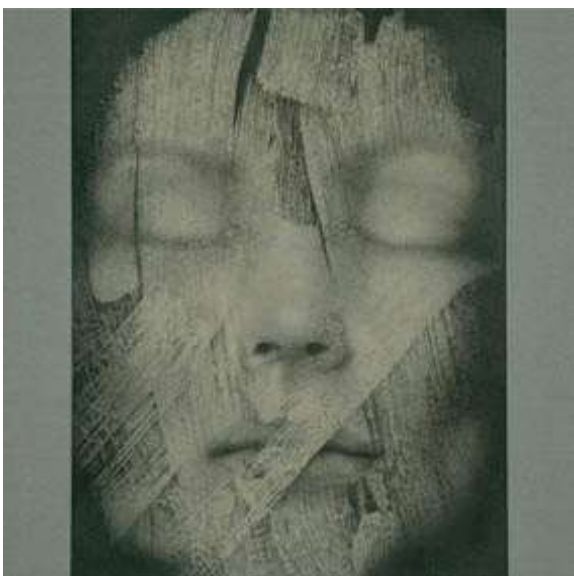

Venus que irromp de les aigües (2003)

Carbonet i oli sobre llenç. 200 x 300 cm

Retrat de Mart, ratlla a ratlla (2003)

Carbonet i oli sobre llenç. 200 x 200 cm

El somni d'Ofèlia (2003)

Carbonet sobre llenç. 200 x 200 cm

Bibliografia

llibres

Odissea, Homer, col·lecció Bernat Metge. BCN,1948 Trad. de Carles Riba

Anatomia para el artista, Sarah Simblet, Blume. Singapur, 2008

(1) Merlín (1998) Dir. Steve Barron. Segona part, 1:19:50

<http://www.youtube.com/watch?v=rmW9I9TjGH0>

---

llistat URLs de les imatges de referència

http://farm1.static.flickr.com/142/388588779_f641aa9afb_m.jpg

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0f/Sheep_DSC04002.jpg

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/98/Ascanian_sheep_1.jpg

<http://www.woolrevolution.com/images/Our%20Merino%20Sheep%204.jpg>

http://www.ejphoto.com/images_AB/AB_BigHornSheep30.jpg

http://theresilientearth.com/files/images/soay_sheep.jpg

http://fc06.deviantart.net/fs70/i/2011/198/d/3/sheep_s_wool_by_darkest_blue_art-d3yezsq.jpg

<http://media-cache-ak0.pinimg.com/236x/0c/5a/11/0c5a113ca43163da76b29d250f9b6061.jpg>

<https://ifbyyes.files.wordpress.com/2012/05/sheep.jpg>

<http://lofiland.com/omg/misc/shrek/shreksheep.jpg>

<http://thumbs.dreamstime.com/x/bee-hive-tree-4713171.jpg>

http://hvo.wr.usgs.gov/gallery/kilauea/erupt/2553027_L.jpg

[http://1.bp.blogspot.com/_](http://1.bp.blogspot.com/_NEBDxbE3sk/TDzJWAziJil/AAAAAAAABFE/WV6XKGKDbRs/s400/Pahoehoe+Lava+Foldscape.jpg)

[NEBDxbE3sk/TDzJWAziJil/AAAAAAAABFE/WV6XKGKDbRs/s400/Pahoehoe+Lava+Foldscape.jpg](http://1.bp.blogspot.com/_NEBDxbE3sk/TDzJWAziJil/AAAAAAAABFE/WV6XKGKDbRs/s400/Pahoehoe+Lava+Foldscape.jpg)

<http://www.jansengunderson.com/jg/images/igallery/iceland/Dyroholea-lava-pillows-landscape.jpg>

<http://thumbs.dreamstime.com/z/beehive-tree-branch-multipurpose-33632521.jpg>

http://botanicgardensmelbourne.files.wordpress.com/2011/08/sam_0504.jpg

<http://3.bp.blogspot.com/-lwMgAl2s1rM/Tki4VfvR71I/AAAAAAAAAI0/Vf8D2oJU92U/s1600/Cerdo+en+el+lodo.jpg>

<http://images.animanaturalis.org/gallery/gallery/full/200911/I17-75936.jpg>

<http://www.spanishplayground.net/wp-content/uploads/2011/10/cerdos-en-el-barro-g.jpg>

<http://us.123rf.com/450wm/rawlik/rawlik1309/rawlik130900125/21996776-cerdo-sucio-grande-tumbado-en-el-barro.jpg>

<http://noatodoorg.files.wordpress.com/2010/10/cerdo-lodazal1.jpg>

http://static.freepik.com/foto-gratis/schweinerie-cerdo-mattsch-barro_121-68610.jpg

<http://u1.ipernity.com/3/77/37/1027737.cc82dcad.640.jpg?r1>

<http://www.i-bejar.com/archivo/fotos/alberca-marrano-san-anton-dormido-200909.jpg>

<http://us.123rf.com/400wm/400/400/speedo101/speedo1011008/speedo101100800007/7644565-deux-porcs-dormir-dans-une-paille-rempli-de-boitier.jpg>

http://www.ultra.com.mx/radio/media/k2/items/cache/74d493f2c6de7956a54d7ca5fa62ac3b_XL.j

-----

http://vuelosbaratos.info/wp-content/uploads/2009/10/shutterstock_27910780.jpg

<http://www.forodefotos.com/attachments/dinamarca/3271d1221065104-la-sirenita-dscn1338.jpg>

<http://www.viajesenfamilia.com/wp-content/uploads/2012/01/La-Sirenita-de-Copenhague.jpg>

<http://www.produmex.com/wp-content/uploads/little-mermaid.jpg>

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/53/Skiing_Christmas_%2705_034.jpg

https://c2.staticflickr.com/6/5286/5342749399_cbd9d768a3_z.jpg

http://texturefreaks.com/wp-content/uploads/2013/03/free_old_snow_textures_09.jpg

<http://creativecrunk.com/wp-content/uploads/2014/02/timeless-and-seemable-texture.jpg>

<http://creativecrunk.com/wp-content/uploads/2014/02/dirty-snow-texture.jpg>

<http://creativecrunk.com/wp-content/uploads/2014/02/crystal-ice-texture.jpg>

<http://creativecrunk.com/wp-content/uploads/2014/02/first-snow-texture.jpg>

<http://creativecrunk.com/wp-content/uploads/2014/02/dm-winter-snow-texture.jpg>